

Kultūras un dabas mantojuma iedzīvināšana Baltijas jūras piekrastes publiskajā ārtelpā

V E N T S P I L S   V A L S T S P I L S Ē T A

Eiropas Padomes Ainavas balvas 8. sesijas nacionālās atlases noslēguma seminārs

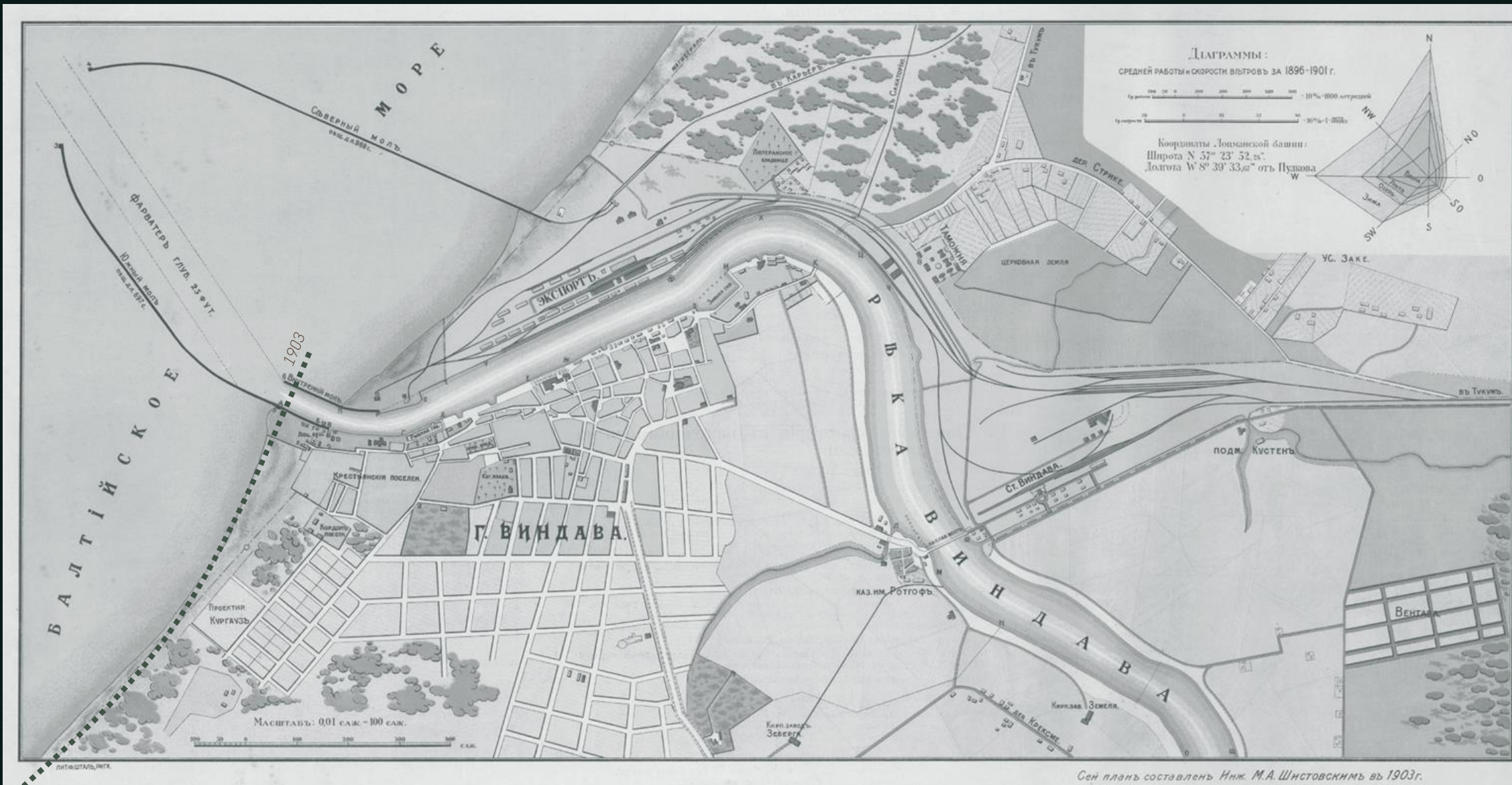
2022. gada 20. oktobrī tiešsaistē

Lilita Sproģe, Ventspils Valstspilsētas pašvaldības iestādes "Ventspils Domes Administrācija" Arhitektūras un pilsētībūvniecības nodaļas ainavu arhitekte

1903

Kopējā teritorija aizņem vairāk kā 80 ha platību

- 1 Zilā karoga pludmales piekļuves laipa – slēgta kāpas stāvuma dēļ
- 2 Zilā karoga pludmales piekļuves laipa
- 8 Baltijas jūras krasta piekļuves laipa
- 1 Ventspils Piejūras brīvdabas muzejs
- 2 Mazirbes stacijas ēkas replika
- 3 Pietura «Pludmale»
- 4 Pietura «Priedes»
- 5 Stacija «Kalns» (Pļavas stacijas ēkas replika) un lokomotīves griezulis
- 6 Militārais mantojums – Vizieru tornis

Ventspils Baltijas jūras piekrastes Zilā karoga pludmale ir
nozīmīgs tūrisma galamērķis un nedaudz vairāk kā 37 000
pilsētas iedzīvotāju publiskā ārtelpa

Projekti un to realizācijā iesaistītie projektu ieceres līdzautori:

1998.g. - Jūrmalas parka sākotnējā labiekārtojuma koncepcija – ainavu arhitekte Inese Grundule

Definētas 3 ainavu kopšanas intensitātes zonas:

1. Intensīva kopšana
2. Ekstensīva kopšana
3. Saglabājama dabīgā vide

2005.g. - Enkuru takas ekspozīcijas autori – mākslinieks I.Dobičins, arhitekte Ruta Dobičina

Atsevišķas labiekārtotas zonas – ainavu arhitekte Lauma Garkalne, dārznieks Edgars Neilands, arhitekte G.Bārbele; rotaļu laukums – ainavu arhitekte Kristīna Briķe

2007. g. - Šaursliežu dzelzceļa pagarinājuma posma un estakādes izbūve – dzelzceļa sliežu ceļu un inžinierietehnisko būvju projektētājs Arnis Skrastiņš, konsultācijās piesaistot pašvaldības speciālistus

2016. g. - Saulrieta ielas, auto stāvlaukuma un Dienvidrietumu piekrastes pieejamības izveide – SIA «SBI Ventspils», inženieris Imants Banķis, ainavu arhitekte Aivita Milta, piesaistot pašvaldības speciālistu konsultācijas

Konsultējošais darbs – Arhitektūras un pilsētībūvniecības nodaļa (APN nodaļas vadītājs M.Bože; arhitekte D.Dzedone, ainavu arhitektes A.Neilande, L.Sproģe; arhitekte infrastruktūras jautājumos I.Valdmane)

Projekta vai iniciatīvas partneri:

- Ventspils pilsētas pašvaldības iestāde "Ventspils muzejs";
- VAS „Latvijas dzelzceļš”

Projekta vai iniciatīvas finansējuma avoti:

- "Vienīgā Baltijā vēsturiski saglabātā 600mm šaursliežu dzelzceļa, kā kultūrvēsturiska objekta attīstība: iekļaušana Ventspils transporta struktūrā un starptautiskā tūrisma apritē" Eiropas Reģionālais attīstības fonds (ERAF) (2009-2010).
- Projekts "Ziemeļkurzemes kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana, eksponēšana un tūrisma piedāvājuma attīstība" Eiropas Reģionālais attīstības fonds (ERAF) (2018);
- Ventspils valstspilsētas pašvaldības budžets

PIEJŪRAS KĀPU BIOTOPĀI

Costal Dune Habitats

PIEKŠKĀPAS - LATVIJAS AIZSARGĀJAMS BIOTOPS

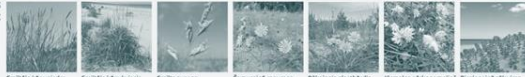
Priekškāpas ir marīgas kāpas, kur notiek aļus smiltis pārpūšana un šeit veidojas krasta līnijai paralēlu vienu vai vairākus kāpu vaļņus.

Shifting dunes along the shoreline with *Ammophila arenaria* (white dunes) mobile dunes forming the seaward cordons or cordons of dune systems of the coasts *Ammophila arenaria* (white dunes).

Īpaši aizsargājamas augu sugas:

Raksturojošās sugas:

AR LAKSTAUGIEM KLĀTAS PELEKĀS KĀPAS - LATVIJAS AIZSARGĀJAMS BIOTOPS

Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas ir nosacīti stabils piekrastes kāpas, kur ekoloģiski noteicētie ir daudzgadīgie lakstaugi, sūņi un ķērpji. Veģetāciju var veidot vairāk vai mazāk blīvs zāļaugu segums, strāji viengadīgi lakstaugu augāji sūņi, vai tājā var dominēt sūņi un ķērpji kālcīša (Ca) daudzums var būt lielā robežā un samazinās līdz ar kāpu novecošanos un sukcesiju brūno kāpu sistēmas virzienā (kāpu sūkūtiņu audzes).

Shifting dunes along the shoreline with *Ammophila arenaria* (white dunes). Fixed dunes, stabilised and colonised by more or less diverse perennial grasslands and abundant carpets of lichens and mosses. The vegetation may be a closed cover of grassland, sparse annual grassland on sand or dominated by mosses and lichens; the content of limestone (Ca2+) may vary greatly and is generally diminishing with age and succession toward brown dune systems (dune heathland).

Īpaši aizsargājamas augu sugas:

Raksturojošās sugas:

MEŽAINAS PIEJŪRAS KĀPAS - LATVIJAS AIZSARGĀJAMS BIOTOPS

Mežainas piejūras kāpas ir īgstoši dabiski vai pusdabiski meži uz piejūras kāpām ar ļoti atšķirīgu kokaudzes struktūru un raksturojošu, ar mežu kastošu sugu kopu. Biotopa pionierstadija ir gan bērzu Betula spp., gan jaukti meži ar lapu kokiem, gan pioniermeži ar balto vītulu Salix alba mītrās stārkāpu iekļāks, kas attīstās par pārņemtu jauktu mežu vai dumozāji. Būtuļas jūras piekrastē arī parastās priedes Pinus sylvestris un, atšķirīgi Alnus spp. pioniermeži. Augu sugu sastāvs ir atšķirīgs atkarībā no kāpņu vietas lokālajam īpatnībām un stāvokļa. Šajā biotopā iekļauj arī pusdabiskus mežus ar tipiskām zemesdēlī, kas attīstījušies no stādītiem mežiem.

Wooded dunes of the Atlantic, Continental and Boreall region. Natural or semi-natural forests long established of the Atlantic, Continental and Boreall region coastal dunes with a well developed woodland structure and an assemblage of characteristic woodland species (Fig. 2.24). Pioneer stages are open forests with Betula spp. and Crataegus monogyna, mixed forests with Fraxinus excelsior, Quercus robur, Ulmus minor and Acer pseudoplatanus or, in wet dune slacks, pioneer forests with Salix alba which develop into humid mixed forests or marsh forests. Plant species are highly varied and depend on local site conditions. This habitat type includes semi-natural forests with a typical undergrowth, spontaneously developed from old plantations.

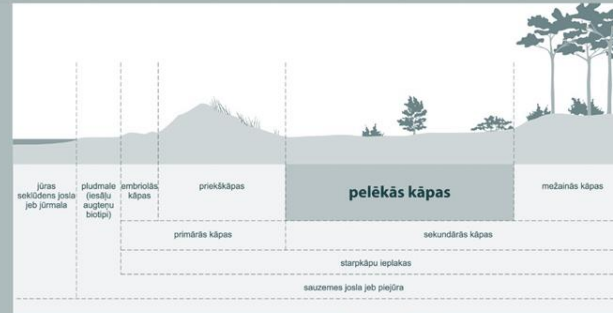
Īpaši aizsargājamas augu sugas:

Raksturojošās sugas:

PELĒKĀS KĀPAS

PELĒKĀS KĀPAS

Pelēkās kāpas rodas no vecās priekškāpas, kurās smiltis kausās ir pārtūstas. Priekškāpas sugas nomaina smiltainā savienība un tā ir nosacīti stabila. Interesanti, ka priekškāpas kāpas uz zemes sastopamas arī tālās jūras malā, kas parasti aug uz līdzenām un zāļainām. Pelēkās kāpas sugas izveidojas un veidojas tikai 25-30 gadu laikā.

Tuvumā šīs kāpas ir attīstījušas no tām pašām dūņām, bet ar oļuku daļiņām satiekami. Tās dabiski pārvietojas par priekšu mežu jeb mēģinājumu kāpām. Gaiši pūšļainā, gan tālā un ātrā līnija dūņās gaiss lūkā ir ietekmējis kāpas kāpas teritorijas veidošanos un saglabāšanos. Dabiski pelēkās kāpas dūņās gaiss, it īpaši mēģinājumu pūšļainā savienība, mežus un mežus, pelēkās kāpas pūšļainā ir savienājis. Pelēkās kāpas kāpas ir veidojušas, pūšļainā savienība, smiltainā lūkā par 300 m platformā. Vēlgi vājota smiltainā, smiltainā vietā - alnā, kāpu vīnu lūkā mēģinājumu sugas. Pelēkās kāpas lūkā teritorijā vājā ir oļuku daļiņām un ir mazāk izteiktas. Tuvumā jūras malā, kur bija izveidota priekškāpa, 2007. gada vētras laikā ir dabiski ar pelēkās kāpas.

Vēl pūšļainā un jūras krastu apļāvēnā dēļ pelēkās kāpas ir oļuku daļiņām pūšļainā savienība lūkā gan tāpēc īpaši aizsargājamas. Pelēkās kāpas ir kā lūkā kāpas stāvoklis, jo tajās vēl var redzēt augus un sugu lūkā daļiņām. Tādējādi pelēkās kāpas saglabāšanos tuvumā jūras malā ir nosacīti un nosacīti no tām pašām, bet vīnu lūkā mēģinājumu. Mēģinājumu kāpas ir svarīgas arī oļuku daļiņām savienības veidošanai un teritorijas attīstībai.

● Īpaši aizsargājamo augu sugu atradnes
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMI BIOTOPĀI
 Priekškāpas
 Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas
 Mežainas piejūras kāpas

Darbs publiskās ārtelpas daudzslāņainās struktūras – dabas un vēstures mijiedarbības iedzīvināšanai publiskajā ārtelpā turpinās.

Paldies!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

COUNCIL OF EUROPE LANDSCAPE CONVENTION
CONVENTION DU CONSEIL DE L'EUROPE SUR LE PAYSAGE

★ SELINA ★